

Materiaalikierron yhteistyömalli

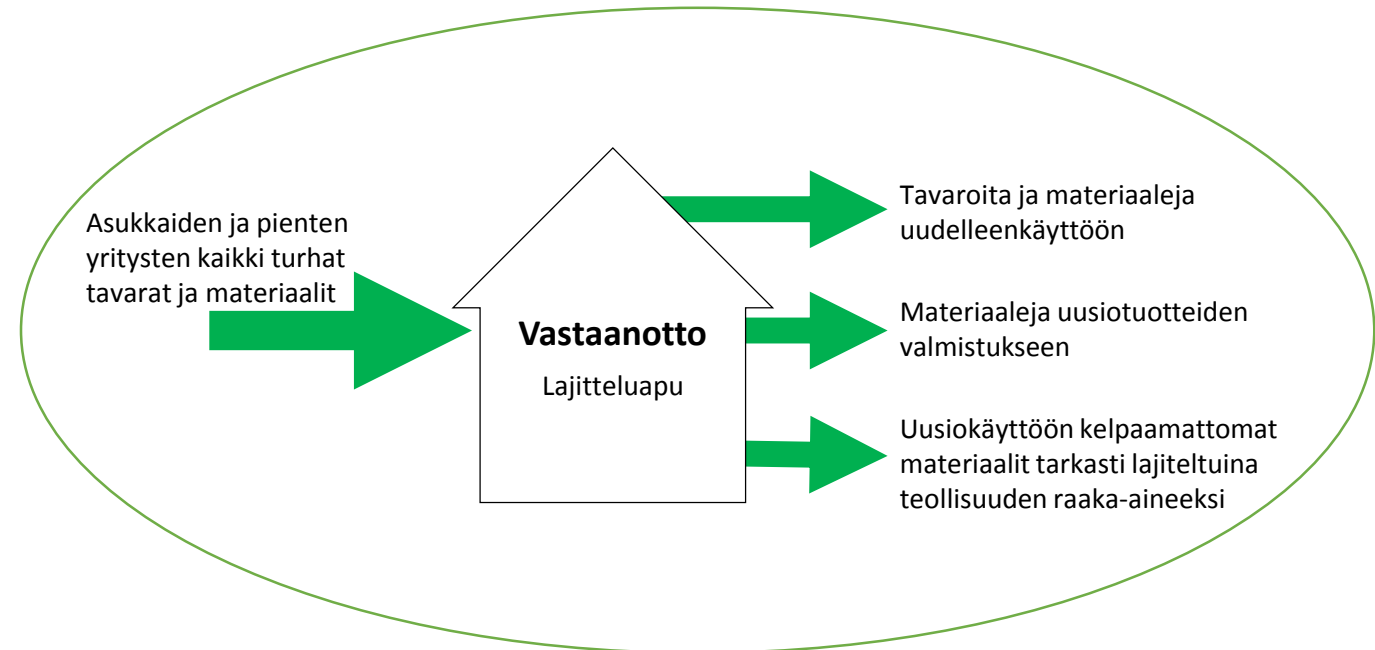
Mikä on materiaalikierron yhteistyömalli?

Materiaalikierron yhteistyömallilla edistetään asukkailta ja yrityksistä jäävien ylimääräisten tavaroiden ja materiaalien uudelleenkäyttöä ja kierrätystä.

Yhteistyömallin keskiössä on yksi vastaanotto, jonne alueen asukkaat ja pienet yritykset voivat tuoda kaikki turhat tavarat ja materiaalit niiden kunnosta riippumatta.

Vastaanotossa henkilökunta auttaa lajittelemaan uudelleenkäyttöön kelpaavat tavarat, uusiokäyttöön soveltuvat materiaalit ja materiaalikierrätykseen päätyvät materiaalit.

Lajiteltuja materiaaleja voivat hyötykäyttää yhteistyömallissa mukana olevat yritykset.

Yhteistyömallin hyödyt

Asukas voi viedä kaikki turhat tavarat ja materiaalit samaan paikkaan

Enemmän tuotteita ja materiaaleja saadaan uudelleen käytettäväksi

- Tavaroita ja materiaaleja uudelleen käyttöön sellaisenaan
- Tavaroita ja tuotteita kunnostettavaksi uudelleen käyttöä varten
- Materiaaleja uusien tuotteiden valmistukseen

Materiaalit saadaan lajiteltua tarkemmin

- Tarkasti lajitelluille materiaalilajeille on enemmän käyttökohteita teollisuuden raaka-aineena
- Lajittelemattoman jätteen määrä vähenee

Tuo lisää työpaikkoja alueelle

- Vastaanoton ja lajittelun henkilökunta
- Materiaalien ja tavaroiden kuljetukset
- Mahdollisuus työllistää pitkäaikaistyöttömiä

Imagohyödyt

- Tavaroiden ja materiaalien uusiokäyttö- ja kierrätysasteen nosto alueella
- Toimintamallin yritysten asiakkaille lisäarvoa: korostaa yritysten ympäristöarvoja

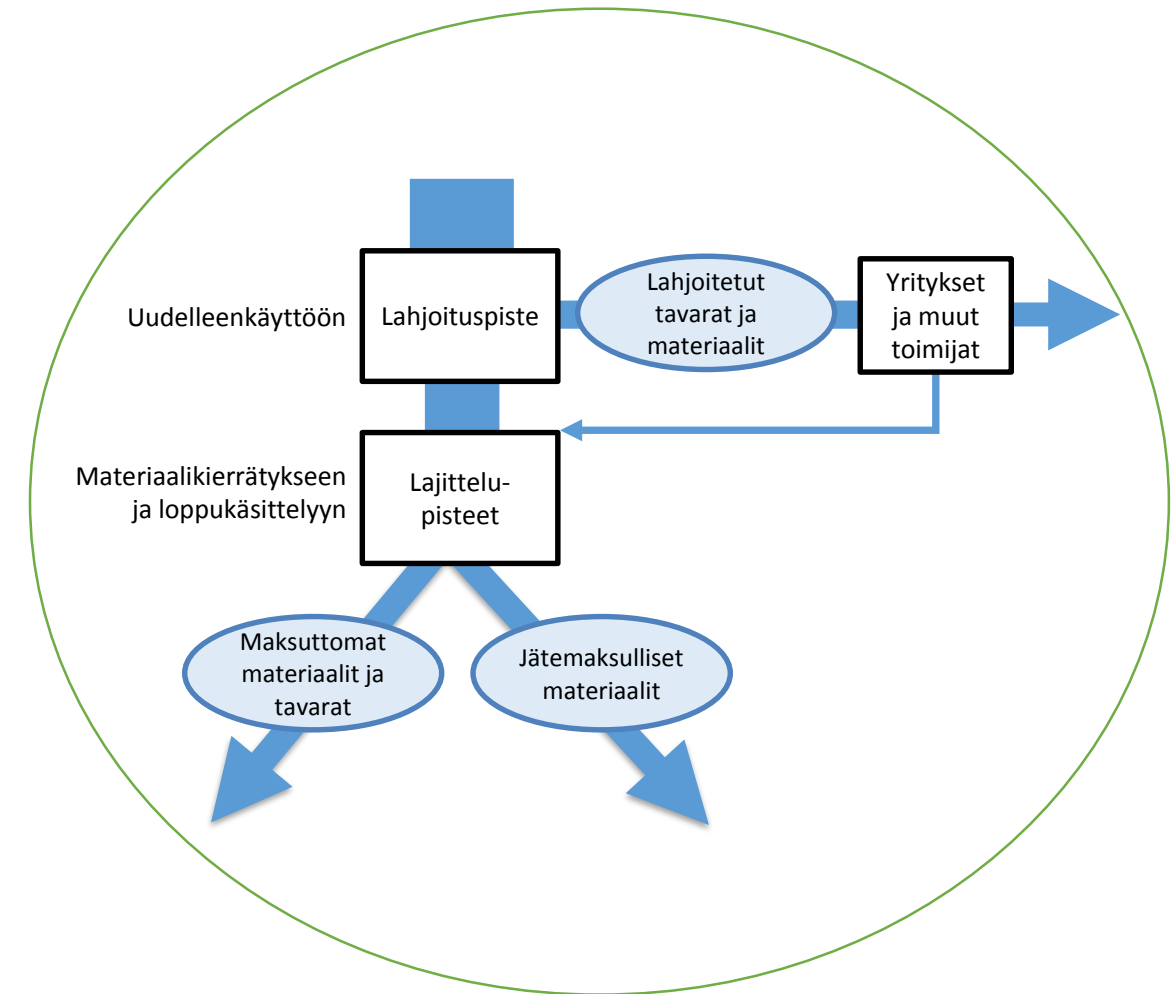
Toiminta

Vastaanottoon tulevista tavaroista otetaan ensin erilleen uudelleenkäyttöön kelpaavat tavarat. Mukana olevat toimijat voivat myydä ne sellaisenaan tai kunnostettuna eteenpäin. Lisäksi erilleen otetaan materiaalit, joita yritykset voivat hyödyntää uusien tuotteiden valmistamisessa.

Tämän jälkeen loput materiaalit lajitellaan materiaalihyötykäyttöä varten tarvittavalla tarkkuudella. Osa materiaaleista, kuten metallit ja muovit, voivat tarvita tarkempaa henkilökunnan suorittamaa käsinlajittelua eri laatuihin. Osa materiaaleista taas on sellaisia, että tuoja voi lajitella ne itse.

Osasta jätetavarasta todennäköisesti joudutaan perimään jätemaksu ja sellaisten materiaalien jättopaikka tulisi olla erillään muista. Maksu olisi helpointa periä vastaanoton yhteydessä, kun henkilökunta auttaa lajittelemaan materiaaleja. Jos tämä ei onnistu, voi vastaanoton henkilökunta ottaa ylös jätemaksullista tavaroiden määrän ja toimittaa tiedon kassalle, jonne jätemaksu maksetaan.

Uudelleenkäyttöön kelpaavat tavarat tulee voida lahjoittaa ilmaiseksi, eikä niistä peritä jätemaksua. Toimijoiden on sovittava keskenään minkä suuruista jätemaksua he maksavat jätekeskukselle niistä tuotteista, jotka otetaan lahjoituksina vastaan, mutta joita ei niiden kunnon tai muun syyn vuoksi pystytäkään myymään eteenpäin.

Mitä materiaalikierron yhteistyömalliin tarvitaan?

Toimijat

Jätehuolto-yhtiö

Tehtävänä on huolehtia uudelleenkäyttöön kelpaamattomien tavaroiden ja materiaalien käsittelystä ja materiaalikierrätyksestä. Perii jätemaksut. Voi vastata myös henkilökunnasta

Kierrätyskeskus/Muu kierrätystoimija

Tehtävänä on ottaa vastaan tulevat tavarat ja materiaalit ja auttaa lajittelemaan uudelleenkäyttöön kelpaavat erilleen. Huolehtii näiden tavaroiden mahdollisesta kunnostuksesta ja myynnistä. Voi vastata henkilökunnasta.

Muu toimijat ja yritykset

Muut toimijat voivat vastata esimerkiksi tietyn materiaalin käsittelystä ja jatkojalostuksesta. Esimerkiksi tekstiilien tai puutavaran käytöstä uusiotuotteissa.

Toimitilat

Vastaanotto vaatii tilat lajittelulle ja varastoinnille sekä henkilökunnan tilat. Lajittelupisteistä ainakin osan on oltava sisätiloissa, koska lajittelua tehdään käsityönä. Sopiva tila on esimerkiksi lämmitettävä läpiajohalli, johon tuojat voivat suoraan ajaa kuormansa purettavaksi ja lajiteltavaksi. Sellaiset materiaalit, jotka eivät vaadi tarkkaa lajittelua ja kestävätkä säiden vaihtelua voidaan säilyttää myös ulkona mahdollisesti katoksen alla, jonne tuojat voivat purkaa ne suoraan.

Varastotilojen tarve on vastaanottokohtaista ja riippuu siitä, mitä kaikkia materiaaleja pystytään uusiokäyttämään ja kuinka suuria määriä niitä tarvitsee säilyttää kerralla.

Jos yhteinen vastaanotto perustetaan olemassa olevan jätekeskuksen tai kierrätyskeskuksen yhteyteen, on osa tiloista jo olemassa valmiina. Tiloja hankittaessa kannattaa ottaa huomioon myös telttahallit ja muut edulliset ja helposti muokattavat ratkaisut, varsinkin jos mukaan tulevien toimijoiden määrä ja talteen otettavien materiaalien määrä voi muuttua.

Työvoima

Työvoimaa tarvitaan vastaanotossa tavaroiden ja materiaalien lajitteluun ja varastointiin sekä kuljettamiseen jatkojalostuspaikoille tai myyntiin. Vastaanotto mahdollistaa pitkäaikaistyöttömien palkkaamisen ja työkokeiluapaikkojen tarjoamisen.

Logistiikka

Logistiikkaratkaisuissa kannattaa huomioida muut toimijat, jotka toimittavat jätteitä vastaanottoon. Heidän kanssa voi olla mahdollisuus yhteistyöhön, jossa paluukuormissa vietäisiin vastaanotosta materiaaleja ja tavaroita jatkojalostukseen.

